

ПРЕДЛОГ

На основу члана члана 28. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018), члана 136. Закона о општем управном поступку („Сл.гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018-аут.тумачење,2/2023-одлука УС), члана 70. Статута општине Велико Градиште („Сл. гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), а на захтев Јавног комуналног предузећа "Дунав" Велико Градиште,

Привремени орган општине Велико Градиште је на ____ седници одржаној _____године донео:

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Одлуку Надзорног одбора ЈКП Дунав Велико Градиште бр.40/2024 од 10.1.2024.г. о измени и допуни Ценовника комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште.

ОДРЕЂУЈЕ СЕ почетак примене измењеног Ценовника комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште од дана 01.02.2024.године.

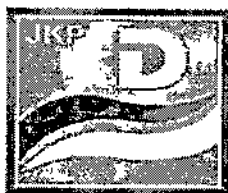
Образложење

Дана 10.1.2024. године Привременом органу општине Велико Градиште ЈКП „Дунав Велико Градиште“ обратило се захтевом за давање сагласности на промену важећег ценовника услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште.

Разматрајући образложени предложене измене и допуне Ценовника комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште који је поднео ЈКП "Дунав Велико Градиште", а које је донео Надзорни одбор ЈКП "Дунав Велико Градиште", из образложења је утврђено да се измене врше сходно потребама овог јавног предузећа односно инфлаторних кретања. Како је одредбом члана 28. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/2011 и 104/2016 и 95/2018) прописано да одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности, а да на одлуку о промени цена комуналних услуга из члана 2. став 3. тач. 1)-8) овог закона осим превоза посмртних остатака умрлог, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе, Привремени орган је донео одлуку као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Предлагач: Председник Привременог органа
Обрађивач: Одељење за општу управу

DUNAV
VELIKO
GRADIŠTE

Сремска бр. 1, Велико Градиште
Мат.број 207551560, ПИБ 107204851
Тел/факс 012/662-722
Комерцијална банка: 205-180820-52
Banca Intesa: 160-377124-15

Наш број: 53/2024

Датум: 10.01.2024. године

**ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ**

Предмет: Захтев за давање сагласности на измене и допуне Ценовника комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште

Поштовани,

Достављамо Вам ради давања сагласности Одлуку бр. 40/2024 од 10.01.2024. године којом се усваја предлог измене и допуне важећег Ценовника комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште уз пратећу документацију одређену Законом о комуналним делатностима.

С поштовањем

Прилога: 4

ЈКП „Дунав-Велико Градиште“
Велико Градиште
Директор

Љубица Митић, дипл. правник

DUNAV
VELIKO
GRADIŠTE

Сремска бр. 1, Велико Градиште
Мат. број 207551560, ПИБ 107204851
Тел/факс 012/662-722
Комерцијална банка: 205-180820-52
Banca Intesa: 160-377124-15

Наш број: 40 /2024
Датум: 10 .01.2024. године

На основу члана 22. Закона о јавним предузећима („Сл гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 28. Закона о комуналним делатностима („Сл. Гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018), а у вези са одредбама Одлуке о снабдевању водом општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“ бр. _____) као и Одлуке о пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода бр. 352-48/2018-01-1 од 11.06.2018. године које је донела Скупштина општине Велико Градиште Надзорни одбор ЈКП „Дунав Велико Градиште“ Велико Градиште на својој седници одржаној 10 .01.2024. године, доноси следећу:

ОДЛУКУ
о измени и допуни
ЦЕНОВНИКА
комуналних услуга у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода
на територији општине Велико Градиште

Члан 1.

Мења се цена водоснабдевања из система јавног водовода утврђена Ценовником ЈКП Дунава бр. 29-1/2016 од 19.01.2016. године, бр. 2244/2021 од 01.11.2021. године и бр. 2660/2022 од 28.11.2022. године и то тако што се постојећа цена од 82,50 РСД/м³ увећава на 91,00 РСД (за 10,3% цене) по кубном метру утрошене воде без ПДВ-а.

Члан 2.

Мења се цена одвођења кубног метра отпадне воде кроз систем јавне канализације и то тако што се постојећа цена од 27,50 РСД/м³ увећава на 30,00 РСД (за 9,09% цене) по кубном метру испуштене отпадне воде без ПДВ-а.

Члан 3.

Цена накнаде за погонску спремност система водовода износи 150,00 РСД са урачунатим ПДВ-ом.

Цена за погонску спремност се утврђује као фиксни износ који плаћа сваки корисник водоснабдевања у једнаком износу сваког месеца, без обзира да ли има потрошње воде.

Члан 4.

Одлука о промени Ценовника ће се примењивати почев од 1. датума у првом наредном месецу након добијања сагласности Општинског већа (Привременог органа) на образложени захтев за промену цена.

Надзорни одбор
Председник Надзорног одбора
ЈКП „Дунав Велико Градиште“

Велико Градиште
Ненад Стојановић

DUNAV
VELIKO
GRADIŠTE

Сремска бр. 1, Велико Градиште
Мат.број 207551560, ПИБ 107204851
Тел/факс 012/662-722
Комерцијална банка: 205-180820-52
Banca Intesa: 160-377124-15

Наш број: 52/2024
Датум: 10.1.2024. године

На основу члана 22. Закона о јавним предузећима („Сл гласник РС“ бр. 15/2016) и члана 28. Закона о комуналним делатностима („Сл. Гласник РС“ бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018), а у вези са одредбама Одлуке о снабдевању водом на територији општине Велико Градиште бр. _____ као и Одлуке о пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода бр. 352-48/2018-01-1 од 11.06.2018. године које је донела Скупштина општине Велико Градиште, односно Привремени орган општине Велико Градиште - ЈКП „Дунав Велико Градиште“ подноси следећи:

ЗАХТЕВ ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПОВЕЋАЊЕ ЦЕНЕ ВОДЕ И ОДВОЂЕЊА ОТПАДНИХ ВОДА ОД 2024. ГОДИНЕ

Садашња цена воде и одвођења отпадних вода (у даљем тексту: канализације) коју ЈКП „Дунав Велико Градиште“ примењује од 01.01.2023. године и одређена је Ценовником бр. 29-1/2016 од 19.01.2016. године, бр. 2244/2021 од 01.11.2022. године и бр. 2660/2022 од 28.11.2022. године, где се цена воде одређује на 82,50 РСД/м³ а цена канализације на 27,50 РСД/м³ (цене се приказују без ПДВ-а). Цена воде за накнадо преузета на управљање сеоске системе водоснабдевања износи такође 82,50 РСД по кубичку за пијаћу воду (док је за техничку опредељено 50% важеће цене пијаће воде) а која цена је одређена појединачним Ценовницима за насеља Кумане, Триброде, Средњево, Царевац и Курјаче и напред наведеним Ценовником.

У току 2023. године дошло је до значајног пораста цена свих инпута који су кључни за производњу воде, односно дошло је до значајног повећања цена електричне енергије, материјала и резервних делова, горива, минималне цене радног часа запослених, услуга и производних услуга.

Годишња стопа инфлације према последњем објављеном податку Републичког завода за статистику у моменту сачињавања овог образложеног захтева износи 8,0%.

Годишња стопа инфлације се огледа у порасту цена материјала у односу на претходну годину и цена производних услуга који заједно износе 17,54% укупних расхода сектора.

Цена електричне енергије се почев од 01.01.2023. године па до најављеног повећања цене 01.01.2024. године увећала за 16,45% а која је веома битна за формирање цене воде код вршиоца комуналне делатности (трошак електричне енергије у 2024. години у Сектору водовода и канализације планиран је са 9.240.455,76 динара, што износи 16,79% укупних расхода сектора). Поред овога навели бисмо да је већ најављено још једно повећање цене струје у 2024. години.

Цена рада расте за 17,8% почев од 01.01.2024. године и иста износи 28.483.894,75 динара што је 51,75% укупних расхода Сектора водовода и канализације.

Поред наведено накнаде за поступке принудне наплате пред јавним извршитељима су многоструко порасле у току 2023. године те нам је у ову сврху потребно више средстава за 2024. годину (пораст цене предујмова је од 20-30% по предујму у зависности од износа за који је лице дато на утужење).

Временом све ово је довело до све већих трошкова производње и дистрибуције воде, односно одвођења отпадних вода као и до мањих могућности за улагање у систем водоснабдевања и одвошења отпадних вода (који су на појединим деоницама из периода Другог светског рата) и одржавање квалитета услуга на нивоу који би задовољио крајње кориснике.

Потребно је усклађивање цена са порастом трошкова производње воде и дистрибуције до крајњег корисника како би опстала минимална одрживост система јавног водовода, нарочито по сеоским насељима који су дуго година били у прилично запуштеном стању и сада имају све већи број кварова и пуцања цевовода, као и одрживост система фекалне канализације.

Постојећи ниво цена комуналних услуга био је довољан само за хаваријска одржавања система и за минимална неопходна улагања у занављање опреме која је пројектована и уграђена у системе пре више година, па и десетина година, и захтева неминовно реконструкцију и хаваријске поправке где је то неопходно. Са наведеног разлога нужно је увести и нову ставку – „погонска спремност система“ - одржавање погонске спремности система значи да ЈКП „Дунав“ има обавезу да континуирано обезбеди адекватан притисак и квалитет воде у водоводној мрежи и за евидентиране потрошаче који не користе или користе свега неколико кубних метара воде, као и за оне који користе веће количине воде. Погонска спремност система мора бити обезбеђена свих 24 часа дневно, за све потрошаче, без обзира на количину произведене и испоручене, односно потрошене воде. Накнада за погонску спремност система плаћа се у једнаком износу сваког месеца, као и у месецима када нема потрошње. Износ од 150 РСД са урачунатим ПДВ-ом је уподобљен износима у окружењу, како се види у табели која се налази у прилогу, и која је средњи ценовни ранг, док се у Србији креће од 72 до 240 динара без ПДВ-а.

Сматрамо да је увођење фиксног дела цене једини начин да се у средини у којој постоје велике сезонске варијације везане за туристичке садржаје, очува систем водоснабдевања у функционално спремно стању, што је у Великом Градишту предуслов не само за елементарне егзистенцијалне потребе локалног становништва, већ и за укупан туристички и привредни потенцијал и развој ове општине.

Активна политика цене пијаће воде и одвођења отпадних вода треба да се заснива на дугорочној стратегији развоја одрживог пословања са циљем постепеног повећања цена, како би се успоставила равнотежа између прихода и расхода. Са становишта повећања цена Светска банка као и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл. гласник РС“ бр. 3/2017) процењују да је цена воде у Србији социјална а не економска, а да за дугорочно одржавање квалитета услуга водоснабдевања требали би да се покрију оперативни трошкови, трошкови редовног пословања али и обнова самог водоводног система.

- Тренутно стање, односно поређење са осталим водоводима у округу односно просеком у грани

Садашња цена воде од 82,50 РСД/м³ и канализације од 27,50 РСД/м³ је и даље испод просека у округу као и просека у грани, односно табеларно приказано (без ПДВ-а):

Општина/град	просечна цена воде РСД/м ³	просечна цена канализације РСД/м ³	Просечна цена ВиК РСД/м ³
Велико Градиште	82,50	27,50	110
Браничевски округ	98,66	33,38	132,04
Шири регион Србије (КОМДЕЛ)	96,05	43,08	139,13

Према анализи из септембра месеца 2023. године коју је на узорку од 54 насеља у Србији урадио КОМДЕЛ (пословно удружење комуналних предузећа чији је ЈКП Дунав члан) 46 општина и градова имају различиту категорију цена за домаћинства и за правна лица и важеће просечне цене воде се крећу у опсегу од 69,30 РСД за домаћинства и 122,86 за правна лица (просек 85,46 РСД без ПДВ-а цена по м³) где је разлика у тарифи између домаћинстава и привреде 1:1,78.

У појединим општинама и градовима (22 од посматраних 54) поред основне цене постоји и фиксни део накнаде за одржавање погонске спремности система који се креће у распону од 45-240 динара (просечно 142,50 динара без ПДВ-а) док у неким градовима постоји и тзв. блок тарифа којом се дестимулише прекомерна потрошња.

Тражена повећања цена у локалним самоуправама од стране ЈКП-а ка оснивачима су у распону од 39-46% и теже ка просечних 96 динара по кубуку за становништво и 156 динара за привреду – просечно 126 РСД/м³.

Уколико сагледамо цену 1.000 литара произведене, третиране и испоручене воде директно у чесму крајњем кориснику, уочавамо да је и даље цена ових 1.000 литара воде од 82,50 динара (без ПДВ-а) далеко мања од цене литра било које флаширане воде у малопродаји или veleпродаји.

Цена одвођења отпадних вода према анализи КОМДЕЛ-а показује да од 50 општина и градова само 4 примењују исту тарифу за домаћинства и привреду, да осам општина додатно наплаћује пречишћавање отпадних вода и да је тарифа за привреду у просеку 1,75 пута већа од тарифе за домаћинства (домаћинства 31,32 а привреда 54,84 динара) где је просечна цена одвођења отпадних вода по кубуку 43,08 динара. Тражено повећање цена од оснивача је просечно око 46% - у просеку почасно исказано 70,93 РСД.

- Претходно стање, поређење са порастом трошкова вршења комуналне услуге

Уколико погледамо промену цене најзначајнијих параметара од 01.01.2023. године када је донета важећа цена воде и канализације - уочавамо следеће:

Параметар	цена 01.1.2023. (без ПДВ)	01.01.2024.	% промене	напомена
Електрична енергија - цена	12,04 РСД јединствена цена за ВТ и НТ	14,02 РСД	+16,45%	
Минимална цена радног часа запосленог	230 РСД по радном часу	271 РСД по радном часу	+17,8%	01.01.2024. Одлука Владе РС = 271,00 РСД/радни час
Електро и водоводног материјала	+10% просек Посматрани ценовници добављача из 2022. године са порастом цена на мало материјала, опреме и резервних делова који се највише користе, у просеку промењено око 10% у 2023.			

Имајући у виду да је цена воде и даље социјална, пре него тржишна категорија на територији целе Србије, као и чињеницу да је Велико Градиште један од малобројних градова у Србији који има јединствену цену воде за привреду и домаћинства, тражено повећање цене воде и канализације од 10,3% за воду и 9,09% за канализацију је минимално повећање које би омогућило вршиоцу комуналне делатности да испоручује пијаћу воду као и до сада, односно одводи отпадну воду, међутим без увођења фиксне накнаде ово само повећање не би омогућило да се инвестира у занављање опреме и цевовода, односно црпних станица који временом све више дотрајавају а ЈКП врши интервенције у смислу санације кварова али нема довољно средстава да изврши реконструкцију поједних деоница где су кварови и најчешћи.

- Калкулација цена - 1м³ воде и одвођења отпадних вода

Трошкови који утичу на формирање цене воде састоје се из следећих трошкова:

- електричне енергије за водоизворишта, бунаре и резервоаре
- трошкова водоводног и електро материјала
- набавке хлора
- трошкови горива
- трошкови регистрације службених аутомобила, резервних делова и одржавања
- ПТТ услуге и телефони

- трошкови бруто зарада запослених
- превоз запослених
- трошкови штампања рачуна и опомена
- трошкови одржавања софтвера
- трошкови санитарног прегледа запослених
- трошкови грађевинских радова на систему
- преглед воде – ЗЗЈЗ
- накнада за коришћење вода
- ХТЗ опрема
- амортизација
- набавка пумпи
- сервис пумпи
- одржавање објеката свих водовода у складу са санитарним прописима
- контрола квалитета испуштене воде
- сервис фекалних станица
- накнада за испуштену воду
- одржавање система канализације одговарајућом механизацијом
- чишћење сливника
- замена дотрајалих и поломљених шахт поклопаца по улицама
- трошкови алата
- трошкови еко таксе, чланарина и остали припадајући нематеријални трошкови
- трошак премије осигурања
- судски трошкови
- трошак заједничке службе – сразмерни део – 65%

Поред наведеног у периоду од 2022-2024. године неопходно је изградити документацију у сврху продужетка водне дозволе а која се састоји од низа истраживања, пројекта и елабората, као и одобрења истражног права подземних резерви вода и друго, а што све кошта преко 5.000.000,00 РСД са ПДВ-ом а који трошак се понавља на сваких 5 година (један део на 10) и за који морамо обезбедити средства а где постојећа средства од прихода од продаје воде и канализације не покривају овај трошак, већ би се исти покрио из погонске спремности система која је категорија која спада у изворе финансирања оваквих трошкова а ради одржавања квалитета и континуитета услуге (поред инвестиционог одржавања опреме).

Са порастом свих цена на мало, као и услуга и материјала и резервних делова, неминовно је да се и трошкови вршења комуналне услуге повећавају, пратећи годишњу стопу инфлације.

- Будуће стање, проценат повећања цене

Размотривши све параметре и инпуте предлажемо следеће повећање цена:

- са 82,50 динара на 91,00 динара = 10,03 % вода - јединствена цена за све категорије корисника
- са 27,50 динара на 30,00 динара = 9,09% канализација - јединствена цена за све категорије корисника

односно у просеку са 110 динара по кубном метру на 121 динар, што је просечно повећање цена комуналне услуге од 9,56%.

Погонска спремност система 136,37 РСД+ 10% ПДВ= 150,00 РСД.

- Закључак

Дакле, оправданост оваквог захтева образлаже се:

- растућим ценама инпута (енергенти, водоводни материјал, услуге, хемикалије, минимална зарада запослених)
- рационалним коришћењем расположивих ресурса подземних вода и бунара

- рационалним коришћењим новчаних средстава, обезбеђивањем ликвидности и солвентности,
- обезбеђивањем благовременог извршавања законских и уговорних обавеза према добављачима и држави
- спровођењем активности у циљу достизања одрживог развоја система,
- перманентним вршењем активности на побољшању квантитета и квалитета водоснабдевања и одвођења отпадних вода на територији општине Велико Градиште
- досадашњим порастом годишње стопе инфлације.

Цене воде и канализације још увек нису тржишне категорије. У циљу пружања континуиране и квалитетне услуге крајњим корисницима ЈКП мора да има неопходна финансијска средства како би одржавало систем и улагало у опрему и неопходна средства за вршење комуналне услуге на задовољавајућем нивоу, са покрићем неопходних трошкова, без да зарађује на вршењу комуналне услуге грађанима. Међутим вода за пиће је производ људског рада, где (иако је природног порекла) ипак кошта само црпљење воде, прерада исте, дистрибуција, одржавање мреже и прикључака, опремање бунара, водоизворишта, санација у великој мери дотрајалих цевовода, анализа воде као и рад запослених на извршавању комуналне услуге како би иста била на време, континуирано и квалитетно пружена крајњем кориснику.

Такође, кошта и одржавање канализационе мреже - канализације отпадних вода иде путем градског канализационог система где не постоји раздвајање отпадне воде из домаћинства, атмосферске воде и воде из ресторана и фабрике уља, где не постоје примарни пречистачи и сепаратори отпада те често долази до преоптерећености и загушења фекалних пумпи и мреже. Такође црпне станице (10) су услед дејства амонијака првенствено и других атмосферских и услова средине врло подложне брзом пропадању те треба редовно улагати у обнављање и сервис истих, док постојећа цена одвођења отпадних вода вршиоцу услуге не оставља расположива финансијска средства за даље улагање и побољшања канализационе мреже. Обзиром да је постојећа цена услуге канализације далеко испод економске, а уједно и једна од нижих у округу и међу нижима у грани, далеко испод просека, повећање од 9,09% за ову категорију је неопходно јер и након ове корекције цена она је и даље испод економске, нарочито имајући у виду цену коштања одржавања система канализације, занављање исте и евентуално набављање механизације за ову делатност.

Мишљења смо да је неопходно одобрити повећање цена водоснабдевања и одвођења отпадних вода, као и увођење нове категорије „погонске спремности система“ како би ЈКП могло да одржи континуитет и квалитет у водоснабдевању и одвођењу отпадних вода, јер би у супротном неминовно ишло ка опадању квалитета вршења комуналних услуга а самим тиме и допринело незадовољству крајњих корисника и грађана јавним предузећем и локалном самоуправом у целисти.

Прилог:

- Одлука Надзорног одбора о повећању цена бр. 40/2024 од 10.01.2024. г.
- Табела анализе цена у окружењу
- Анализа КОМДЕЛ-а цена у Републици Србији из септембра 2023. године

ЈКП Дунав Велико Градиште
Директор

Љубица Митић, дипл. правник

**VELIKO
GRADISTE**

Сремска бр. 1, Велико Градиште
Мат. број 207551560, ПИБ 107204851
Тел/факс 012/662-722
Комерцијална банка: 205-180820-52
Banca Intesa: 160-377124-15

Наш број: 3350 /2023
Датум: 26.12.2023. године

**УПОРЕДНЕ ЦЕНЕ ВОДЕ И КАНАЛИЗАЦИЈА
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ И ОКРУЖЕЊЕ
(без ПДВ-а)***

Вода

Град	Физичко лице - домаћинства	Правно лице - привреда	Просек цене воде m³ (домаћинство + привреда/2)	Школе, вртићи, ДЗ, Спортске организације, Црвени крст, републички корисници...	Паушалне накнаде одржавање система и сл.	Напомена
Велико Градиште	82,5	82,5	82,5	/	/	/
Пожаревац	59,26	146,00	102,63	120	149,44 домаћинства 237,19 Правна лица	Погонска спремност система од 149,44 РСД за домаћинства до 237,19 за правна лица
Петровац на Млави	65,94	152,16	109,05	83,88	/	/
Кучево	61,30	146,92	104,11	127,20	-90,25 зграде -129,35 остали + 35,00 накнада по прикључку	- 324,00 без водомера стан Кућа без водомера - 80 m³ Трговци и занатлије без водомера - 160 m³ Угоститељи без водомера - 320m³ привредни субјекти који обављају осн. делатност са водом и немају водомер 800m³ Неисправан водомер стан - 6m³ по члану Колективна зграда без водомера - 6m³ члан
Жабари	55	70	62,50		/	У поступку повраћања цена
Голубац	85	145	115	145	/	/

Канализација

Град	Физичко лице - домаћинство	Правно лице - привреда	Просек цене канализације m ³	Школе, вртићи, ДЗ, Спортске организације, Правни, крст, републички корисници...	Паушалне накнаде одржавање система и сл.	Напомена
Велико Градиште	27,50	27,50	27,50	/	/	/
Пожаревац	37,42	39,08	38,25	39,08	/	/
Петровац на Млави	27,23	58,43	42,83	27,25	/	/
Кучево	15,56	41,04	28,30	34,89	/	Колективна зграда без мерног инструмента - 6м ³ члан - 82,11 по стану
Жабари	22,50	27,5	25	/	/	У поступку повећања цена
Голубац	25	40	32,50	38	/	/

Вода + канализација (просечна цена)

Град	Вода/просек	канализација (просечна цена)	Укупна цена по m ³	Додатна месечна плаћања у виду паушалне накнаде или додатка за пречишћавање отпадне воде по кубичку
Велико Градиште	82,50	27,50	110	/
Пожаревац	102,63	38,25	140,88	Погонска спремност система од 149,44 РСД за домаћинства до 237,19 за правна лица
Петровац на Млави	109,05	42,83	151,88	/
Кучево	104,11	28,30	132,41	-90,25 зграде -129,35 остали + 35,00 накнада по прикључку
Жабари	62,50	25	87,5	/
Голубац	115	32,50	147,50	/
ПРОСЕК БЕЗ ВГ	98,66	33,38	132,04	

У складу са анализом цена из окружења, уочавамо следеће.

- једино ЈКП „Дунав Велико Градиште“ наплаћује цену воде и канализације у складу са одредбама Закона о комуналним делатностима -- иста цена услуге за све категорије корисника
- Цене воде у окружењу се крећу од 62,50-115 динара по кубичку (просек)
- Цене воде и канализације за привреду су знатно веће у односу на домаћинства
- Цене канализације се крећу од просечних 25 до 42,83 у Браничевском округу.
- У појединим општинама и градовима поред основне цене постоји и фиксни део накнаде за одржавање погонске спремности система
- У једној од посматраних општина постоји и блок тарифа потрошње воде

Наведено се може табеларно приказати на следећи начин:

Општина/град	просечна цена воде РСД/м ³	просечна цена канализације РСД/м ³	Просечна цена Вук РСД/м ³
Велико Градиште	82,50	27,50	110
Браничевски округ	98,66	33,38	132,04
Шри регион Србије (КОМДЕЛ*)	96,05	43,08	139,13

* Комдел према анализи септембра 2023. године

ЈКП Дунав Велико Градиште
Митић, директор

Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

Beograd, Branka Krsmanovića 13

Tel/Fax: 011 2402098, Tel: 011 2400 227

E-mail: komdel@ttigroup.co.rs www.ttigroup.co.rs

Stručna služba: TTI Group d.o.o. Beograd

Beograd, septembar 2023. godine

INFORMACIJA 19/23

CENE VODE I KANALIZACIJE

Pored cena drugih komunalnih usluga koje se u KOMDEL-u prate, zbog interesovanja samih javnih komunalnih preduzeća i njihovih osnivača, sprovedena je anketa o cenama vode i kanalizacije, na koju su se odazvale članice Udruženja koje u sastavu imaju vodovode, kao i pojedini specijalizovani vodovodi iz ukupno 54 jedinice lokalne samouprave.

Rd. br.	GRAD	Vazeće cene		Potreban nivo cena		Cenovnik u primeni od
		Domaćinst. u din/m ³	Privreda u din/m ³	Domaćinst. u din/m ³	Privreda u din/m ³	
1.	Bač	82,73	82,73	120,00	120,00	01/07/22
2.	*Bačka Palanka	84,96	144,00			01/02/23
3.	*Bečej	63,00	107,00	150,00	150,00	01/05/22
4.	*Beočin	71,50	135,00	85,00	159,00	01/03/23
5.	*Beograd	60,81	100,63			01/02/23
6.	Bogatić	60,00	60,00	90,00	90,00	01/08/22
7.	Bor	63,50	144,72	76,20	173,67	03/07/19
8.	Čačak	59,50	91,07			01/01/23
9.	*Čajetina	68,00	77,40	85,00	95,00	01/08/23
10.	Dimitrovgrad	49,00	53,16	120,00	130,00	01/01/23
11.	Golubac	85,00	145,00	129,20	220,40	01/03/23
12.	G. Milanovac	55,00	120,50			01/07/22
13.	Grdelica	71,00	130,00	90,00	150,00	01/08/22
14.	*Horgoš (Kanjiža)	67,85	108,90	150,00	253,00	01/12/22
15.	Ivanjica	49,35	93,28	52,88	93,28	01/01/23
16.	*Kikinda	76,27	127,71			01/08/22
17.	*Kladovo	51,08	69,20	61,29	83,09	01/07/23
18.	*Knjaževac	75,00	75,00	90,69	90,69	01/04/22
19.	Kosjerić	49,19	103,39			01/07/22
20.	*Kovin	46,73	93,46	60,28	120,56	01/06/22
21.	Kragujevac	68,29	127,92	82,54	154,62	01/03/23
22.	*Kraljevo	63,30	116,34	77,92	143,21	08/08/22
23.	Krupanj	99,95	99,95	106,35	106,35	01/02/23
24.	*Kruševac	49,64	114,20	64,53	125,62	01/05/23
25.	Kučevo	61,30	146,92	68,66	164,55	31/03/22
26.	*Lazarevac	109,09	227,27			20/03/23
27.	Lebane	80,00	138,00	192,00	332,00	01/01/23
28.	Leskovac	80,00	138,27	96,00	165,92	02/09/22
29.	*Loznica	63,86	129,91	76,63	129,91	01/02/15
30.	Ljubovija	90,00	90,00			01/01/23

31.	*Mionica	82,80	207,00			01/01/23
32.	*Mali Zvornik	68,20	111,50	90,80	152,50	01/01/23
33.	*Negotin	67,76	160,32			01/09/22
34.	NIŠ	67,85	132,30			01/09/22
35.	*Nova Varoš	62,08	93,12	75,00	112,50	01/07/22
36.	Novi Sad	62,50	147,31			01/08/23
37.	Opovo	75,00	110,00	95,00	130,00	01/08/22
38.	Pančevo	73,47	73,47			09/08/23
39.	Pirot	70,78	138,03			01/07/23
40.	Požarevac	59,26	146,00	90,00	146,00	01/10/22
41.	*Požega	69,90	126,90	78,00	145,00	01/12/22
42.	*Prijepolje	35,20	119,86			01/01/17
43.	Sopot	74,34	187,88	89,20	217,21	01/02/22
44.	Svilajnac	70,83	149,36	124,00	261,40	01/01/23
45.	Subotica	76,38	76,38	109,85	109,85	01/02/23
46.	Temerin	63,64	127,27	120,00	180,00	12/10/22
47.	Titel	59,09	89,09			22/06/23
48.	*Topola	63,00	151,00	81,08	222,60	01/04/23
49.	Trgovište	55,00	55,00	70,00	70,00	01/02/23
50.	Trstenik	85,20	138,00	93,50	152,00	01/02/23
51.	Varvarin	40,00	103,00	80,00	185,00	01/02/14
52.	*Vršac	69,04	124,90			13/04/23
53.	Žagubica	65,24	157,67	65,24	157,67	01/01/23
54.	Zaječar	97,50	195,50			01/05/23
PROSEČNO		69,23	122,86	96,36	156,16	

Napomene uz tabelu:

- Prikazane cene su bez uračunatog PDV koji za ovu komunalnu uslugu iznosi 10%.
- *U pojedinim gradovima ili opštinama označenim zvezdicom pored osnovne cene postoji i fiksni deo koji se posebno iskazuje na računima, a u nekim od njih u primeni je tzv. blok tarifa kojom se destimulise prekomerna potrošnja. U tabeli su uneti samo podaci o osnovnoj ceni vode (bez fiksnog dela) i za normalan nivo potrošnje.
- Iznosi fiksnog dela mesečnog računa, tamo gde su sastavni deo cenovnika, kreću se u rasponu od najnižih 45 dinara, pa do najviših 240 dinara.
- Od prikazanih gradova neki vidovi destimulativne "blok" tarife za domaćinstva u kojima je evidentirana prekomerna potrošnja vode primenjuju se u: Bečeju, Čačku, Čajetini, Kanjiži (Horgoš), Kragujevcu, Lazarevcu, Mionici, Novom Sadu, Požegi, Svilajncu, Sopotu, Temerinu i Topoli.

Prethodni pregled pokazuje da je prosečna cena proizvodnje i distribucije vode – tarifa za domaćinstva (bez usluga odvođenja otpadnih voda) u navedenim gradovima 69,23 din/m³, što je u odnosu na prošlu godinu nominalno povećanje od približno 15%. U ovoj godini, 29 od prikazanih 54 grada i opština (54%) lokalnih vodovoda, izvršilo je veću ili manju korekciju cena, a izvesno je da je jedan od razloga za to bio i nagli rast troškova električne energije kao osnovnog energenta. Zabrinjavajuće nizak nivo cena evidentan je u Prijepolju i Varvarinu gde 1.000 litara isporučene vode za piće domaćinstva plaćaju 40 dinara ili manje.

Raspon između tarifa za domaćinstva i tarifa koje se primenjuju prema privredi je 1 : 1,78, a očekivanje je da će se ovaj raspon postepeno smanjivati. Po kalkulacijama komunalnih preduzeća, cene vode bi trebalo da u proseku porastu za dodatnih 39%. Da li će se to zaista i dogoditi, zavisice od odluka nadležnih organa JLS, ali je izvesno da bi čak i tako povećane cene, pored toga što bi se time bar donekle pariralo naglom rastu ulaznih troškova i obezbedio realan izvor za finansiranje investicija, još uvek bile daleko od gornjeg praga pristupačnosti. Naime, jedna tročlana porodica bi posle korekcije od 39% plaćala vodu oko 1.440 RSD mesečno, ili svega oko 1,7% od prosečne neto zarade u Republici, što je daleko ispod gornje granice pristupačnosti računa za vodu od 3% koji je sugerisan u Metodologiji za određivanje cena komunalnih usluga koju je publikovala SKGO.

Rd. br.	GRAD/OPŠTINA	CENE KANALIZACIJE				
		Važeće cene		Potreban nivo		U primeni od
		domaćinstva u din/m ³	privreda u din/m ³	domaćinst u din/m ³	privreda u din/m ³	
1.	*Bač	47,27	65,45	80,00	80,00	01/07/22
2.	Bačka Palanka	42,26	72,00			01/02/23
3.	*Bečej	55,00	93,86	120,00	120,00	01/05/22
4.	Beočin	28,00	112,30	38,00	134,00	01/03/23
5.	Beograd	24,58	54,15			01/02/23
6.	Bor	18,95	31,72	22,74	38,08	03/07/19
7.	Čačak	20,68	31,64	0,00	0,00	01/01/23
8.	Čajetina	30,00	35,00	0,00	0,00	01/08/23
9.	Dimitrovgrad	13,62	14,80	30,00	40,00	01/01/23
10.	Golubac	25,00	40,00	38,00	60,80	01/03/23
11.	*G. Milanovac	17,00	17,00			01/07/22
12.	Grdelica	13,00	27,00	20,00	40,00	01/08/22
13.	*Kanjiža (Horgoš)	62,10	91,30	138,00	210,00	01/12/22
14.	Ivanjica	19,95	32,58	21,15	32,58	01/01/23
15.	*Kikinda	67,36	124,23			01/08/22
16.	Kladovo	46,20	62,66	55,44	75,19	01/07/23
17.	Knjaževac	25,90	25,90	28,36	28,36	01/04/22
18.	Kosjerić	15,20	25,90			01/07/22
19.	*Kovin	23,36	46,73	30,13	60,28	01/06/22
20.	*Kragujevac	45,80	85,52	55,34	103,36	01/03/23
21.	*Kraljevo	28,78	48,42	35,43	59,62	08/08/22
22.	Krupanj	35,88	35,88	35,88	35,88	01/02/23
23.	*Kruševac	45,72	73,92	64,11	88,70	01/01/23
24.	Kučevo	15,56	41,04	17,43	45,96	31/03/22
25.	Lazarevac	27,27	77,27			20/03/23
26.	Lebane	40,00	69,00	96,00	166,00	01/01/23
27.	*Leskovac	16,19	34,85	19,43	41,82	02/09/22
28.	Loznica	31,60	64,95	37,92	64,95	01/02/15
29.	Ljubovija	13,64	35,00			01/01/23
30.	Mionica	16,80	51,60			01/01/23
31.	Mali Zvornik	29,40	28,50	39,00	39,00	01/01/23
32.	Negotin	32,27	80,18			01/09/22
33.	Niš	22,88	44,62			01/09/22
34.	Nova Varoš	15,52	23,28	18,75	28,10	01/07/22
35.	Novi Sad	39,40	92,64			01/08/23
36.	*Opovo	15,00	15,00	25,00	25,00	01/08/22
37.	Pančevo	58,71	58,71			09/08/23
38.	Pirot	17,58	34,50	0,00	0,00	01/07/23
39.	Požarevac	34,02	35,53	37,00	37,00	01/10/22
40.	Požega	17,50	31,75	19,50	36,25	01/12/22
41.	Sopot	6,72	18,18	7,72	20,90	01/02/22
42.	Svilajnac	34,60	73,05	60,55	127,83	01/01/23
43.	*Subotica	105,63	105,63	151,93	151,93	01/02/23
44.	Temerin	54,55	120,00	100,00	150,00	12/10/22

45.	Titel	18,19	34,55			22/06/23
46.	*Topola	36,80	112,00	47,16	144,46	01/04/23
47.	Trstenik	25,20	41,40	27,00	45,50	01/02/23
48.	Varvarin	16,00	41,20	40,00	80,00	01/02/14
49.	*Vršac	50,95	89,02			13/04/23
50.	Zaječar	22,50	40,50			01/05/23
	PROSEČNO	31,32	54,84	45,79	70,93	

Napomene uz tabelu:

- Cene su bez PDV koji se na ovu komunalnu uslugu obračunava po povlašćenoj (nižoj) stopi od 10%
- U prikazanim cenama uračunata je naknada za prečišćavanje otpadnih voda koja se naplaćuje u 8 od prikazanih 54 lokalnih samouprava: Bečeju, Horgošu, Kragujevcu, Kraljevu, Kruševcu, Subotici, Topoli i Vršcu, a naknada za uslugu prečišćavanja kreće se u rasponu od najniže od 10,22 u Kraljevu do najviše od 56,88 u Subotici.
- U Baču, Golupcu, Gornjem Milanovcu, Kikindi, Kovinu, Leskovcu i Opovu, otpadne vode se takođe prečišćavaju pre ispuštanja u recipijent, ali je naknada za prečišćavanje sadržana u ukupnoj ceni (nije zasebna stavka na računu)

Prosečna cena usluga odvođenja otpadnih voda je 31,32 din/m³, a tarifa za privredu je 1,75 puta veća od tarife koja se primenjuje za domaćinstva. Po kalkulacijama komunalnih preduzeća, cene odvođenja otpadnih voda bi trebalo da se povećaju za oko 46%.

Među prikazanim gradovima, osetno ispod proseka (manje od 20 dinara po kubnom metru) su cene kanalizacije u Boru, Dimirtrovgradu, Gornjem Milanovcu, Grdelici, Ivanjici, Kosjeriću, Kučevu, Leskovcu, Ljuboviji, Mionici, Opovu, Pirotu, Sopotu, Titelu i Varvarinu, a raspon između najniže (Sopot) i najviše cene koja je u primeni u Subotici, ovde je još izraženiji nego kod cena vode i iznosi 1 : 15.

Prema zahtevima javnih komunalnih preduzeća, **potreban rast cena vode i kanalizacije** kojim bi se eliminisali postojeći deficiti i gubici u poslovanju je u rasponu od 39 do 46%, a ukoliko bi lokalne samouprave taj predlog prihvatile, prosečne cene bi dostigle sledeći nivo:

Tarifa za domaćinstva

- voda 96 din/m³
- kanalizacija 46 din/m³

Tarifa za privredu

- voda 156 din/m³
- kanalizacija 71 din/m³

Kada je reč o ove dve komunalne usluge, svakako treba imati u vidu činjenicu da u bližoj budućnosti, u skladu sa ekološkim zahtevima i standardima EU treba očekivati otpočinjanje značajnih investicija u sisteme za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda gde su mnogi projekti već pokrenuti, ali i značajnije smanjenje svih vidova nepotrebnog trošenja vode i osetnog rasta tarifa do kojih će nužno doći zbog potrebe očuvanja sistema vodosnabdevanja i poboljšanja kvaliteta usluga u celini.

Kod vodosnabdevanja je sada već potpuno jasno da će troškovi električne energije porasti iznad svih očekivanja i planskih okvira, što pravi dodatni pritisak na cenu po kojoj se voda isporučuje potrošačima. Sa druge strane, troškovi odvođenja otpadnih voda, od prošle godine biće dodatno opterećeni sa novim nametom: naknadom za neposredno zagađenje voda sa kojom Ministarstvo zaštite životne sredine zadužuje dobar broj naših javnih komunalnih preduzeća, a koja je u nekim slučajevima toliko velikih razmera da nadmašuje ukupan godišnji prihod koji preduzeće ostvari prodajom usluga sakupljanja i odvođenja otpadnih komunalnih voda.

U ovim okolnostima, apsolutno je jasno da je došlo vreme da se vodi jedna aktivnija, ali i ukupno gledano, odgovornija politika cena vode i kanalizacije od dosadašnje. Ukoliko bi se naše lokalne samouprave konačno opredelile za takvu politiku cena, dobra okolnost je što ni tada, čak ni posle osetnijeg poskupljenja, nebi bio ugrožen standard korisnika pošto u većini naših JLS nebi bile probijene granice pristupačnosti. Naime, prosečni iznosi računa za vodu i kanalizaciju i dalje bi bili osetno ispod gornje granice od 5% (3% za vodu + 2% za odvođenje i prečišćavanje) od prosečne zarade u konkretnoj opštini ili gradu.